

8 juli 2025

Stand van zaken bodem- en (grond)wateronderzoek Eelde

Wat weten we?

In voorbereiding op de sloop van de oude brandweerkazerne en wasplaats (zie kaart op de laatste pagina) en de bouw van een nieuwe hangar is een bodemonderzoek uitgevoerd. Daarbij werden hoge concentraties PFAS in de bodem en het grondwater gemeten.

De provincie Drenthe heeft samen met de Omgevingsdienst Drenthe een vervolgonderzoek ingesteld, omdat de verontreiniging dicht bij de grens van het grondwaterbeschermingsgebied Onnen-De Punt ligt. Naast het onderzoek naar de kazerne heeft de provincie samen met de Omgevingsdienst Drenthe meer locaties onderzocht die verdacht zijn op een verontreiniging met PFAS. De voormalige brandweer-oefenlocatie naast de luchthaven was één van deze locaties.

Gelijktijdig aan dit onderzoek naar de brandweeroefenplaats heeft het waterschap Hunze en Aa's het oppervlaktewater ten zuiden van de luchthaven (nabij de oefenplaats) geanalyseerd op PFAS. Ook hier werden hoge concentraties PFAS in de bodem, het grond- en oppervlaktewater en in de waterbodem gemeten. De bron van de PFAS is met name het gebruik van PFAS-houdend blusschuim in het verleden.

Op basis van deze resultaten is besloten gezamenlijk op te trekken om kennis en kunde te bundelen. Binnen een werkgroep met de betrokken organisaties is een plan opgesteld om te bepalen waar (snel) meer onderzoek nodig was om beter inzicht te krijgen in risico's, verspreiding en herkomst van de PFAS.

Zo zijn onder andere door de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest de watergangen stroomafwaarts van de oefenplaats en sloten/wateren op andere plekken rondom het vliegveld onderzocht. Er wordt op dit moment nog steeds onderzoek gedaan (zie kopje 'Wat gaan we nu doen'). Mogelijk dat er naast bovengenoemde bronnen, ook nog andere verontreinigingsbronnen zijn. Ook hier wordt nog verder onderzoek naar gedaan.

Wat zijn PFAS?

PFAS is een verzamelnaam voor per- en polyfluoralkylstoffen. Dit zijn chemische stoffen die door de mens zijn gemaakt. Ze komen van nature niet in het milieu voor en ze breken onder natuurlijke omstandigheden nauwelijks af.

PFAS hebben een aantal ongewenste eigenschappen; ze zijn doorgaans in lage hoeveelheden toxisch, ze hopen zich op in het menselijk lichaam, in dieren en planten (ze zijn bioaccumulerend) en ze verspreiden zich gemakkelijk in het milieu.

PFAS werden en worden onder andere gebruikt vanwege hun vet- en waterkerende kenmerken in kleding, cosmetica, verschillende coatings en als schuimvormend middel voor brandbestrijding van met name vloeibare brandstoffen. In consumentenproducten is het gebruik van Teflon als antiaanbak-coating in pannen de meest bekende toepassing van PFAS.

Nadat de verontreinigingen ter hoogte van de brandweeroefenplaats werden ontdekt, is ook de GGD Drenthe gevraagd om bij de werkgroep aan te sluiten, om advies te geven over gezondheidsrisico's. Omdat de verontreiniging in het oppervlaktewater is gemeten, vormt het gebruik van dit oppervlaktewater bij bijvoorbeeld het beregenen van de (moes)tuin door omwonenden, mogelijk een risico.

Er is meer onderzoek nodig naar de herkomst, spreiding en risico's van PFAS op de lange termijn. Totdat deze onderzoeken zijn afgerond en de resultaten zijn geanalyseerd, geldt het volgende advies uit voorzorg:

- Eet geen vis uit de sloten rondom de luchthaven of visvijver. Dit advies is in lijn met het advies van het Voedingscentrum (verwijst naar een andere website) dat voor alle Nederlandse (zoet)wateren afraadt om regelmatig zelf gevangen vis te eten;
- Laat geen dieren uit het oppervlaktewater drinken of erin zwemmen;
- Gebruik het water uit het Bongveentje en de omliggende sloten voorlopig niet voor het besproeien van moestuinen.

Wat gaan we doen?

Zoals al eerder aangegeven vindt er nog aanvullend onderzoek plaats. Deze onderzoeken richten zich onder andere op:

- Het beter in beeld krijgen wat de herkomst en de verspreiding is van de PFAS;
- Het achterhalen van mogelijke andere bronnen;
- Het inwinnen van extra informatie om een beter beeld te krijgen van eventuele (gezondheids)risico's.

Door de betrokken partijen wordt gekeken wat de beste aanpak voor de verontreiniging is, wie hiervoor verantwoordelijk is en hoe dit er praktisch uit gaat zien.

Webpagina provincie Drenthe

Informatie over het verdere verloop van de bodem- en wateronderzoeken in Eelde vindt u op de website van provincie Drenthe. Deze website wordt regelmatig geactualiseerd.

Ga hiervoor naar www.provincie.drenthe.nl/bodemonderzoek of gebruik de QR-code.

Vragen?

Als u vragen heeft over dit project, kunt u contact opnemen met onderstaande organisaties.

Vragen over de gezondheid in relatie tot PFAS?

GGD Drenthe via telefoonnummer 0592 - 306 300. Of per e-mail via: info@ggddrenthe.nl.

Bereikbaar op werkdagen tussen 8.00 – 17.00 uur.

Vragen over de gezondheid van je (huis)dier(en)?

Neem contact op met uw dierenarts als u abnormale effecten of symptomen bij uw (huis)dier(en) opmerkt.

Vragen over het waterbodemonderzoek- en waterkwaliteitsonderzoek?

- Waterschap Hunze en Aa's: telefoonnummer 0598 – 693 800 of stel uw vraag via het [contactformulier op de website](#) (verwijst naar een andere website).
- Noorderzijlvest: bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 08.00 uur tot 17.00 uur op 050 – 304 8911. Of mail naar info@noorderzijlvest.nl of gebruik [het contactformulier op de website](#) (verwijst naar een andere website)

Vragen over de drinkwaterkwaliteit?

Op www.waterbedrijfgroningen.nl (verwijst naar een andere website) staat informatie over de veiligheid van het drinkwater. Voor vragen is de Klantenservice bereikbaar via telefoon 050 – 368 8688

Algemene vragen over PFAS in de provincie Drenthe?

U kunt bellen met de Omgevingsdienst Drenthe via telefoonnummer 0800 – 9102 of info@oddrenthe.nl.

Vragen aan de provincie Drenthe?

Neem dan contact op met het klantcontactcentrum via 0592 – 365 555 of post@drenthe.nl.

Bijlage 1: Kaart met de tot nu toe bekende bronlocaties en waarschuwing 24 april 2025 voor oppervlaktewatergebruik GGD